

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9P/119/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123455154
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Vaňová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6123455154.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno v konaní pred sudkyňou Mgr. Miroslavou Vaňovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, toho času na základe neodkladného opatrenia v starostlivosti navrhovateľov C. D., nar. XX.XX.XXXX a E. D., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja trvale bytom F. XXX, XXX XX F., maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dieťa matky: B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, XXX XX F., a otca neurčeného, v konaní o návrhu navrhovateľov manželov C. D., nar. XX.XX.XXXX a E. D., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja trvale bytom F. XXX, XXX XX F., na zverenie maloletého dieťaťa do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX zveruje do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov C. D., nar. XX.XX.XXXX a E. D., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; sústavne a dôsledne sa starať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletej. Právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok majú iba v bežných veciach.

II. G. B. B., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletej A. B., nar. 21.09.2023 minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, počnúc dňom 30.01.2024, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

III. Počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku sa ruší neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno č.k. 9P/104/2023-36 zo dňa 08.11.2023.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.12.2023 sa navrhovatelia manželia C. D., nar. XX.XX.XXXX a E. D., nar. XX.XX.XXXX domáhali, aby súd zveril maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko matka sa maloletej A. po pôrode vzdala, maloletá im bola neodkladným opatrením zverená do starostlivosti.

2. Matka maloletej sa k návrhu napriek výzve súdu písomne nevyjadrila.

3. Súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 30.01.2024, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom obidvoch navrhovateľov C. D. a E. D., výsluchom matky maloletého dieťaťa, oboznámením sa s prednesom kolízneho opatrovníka maloletej, taktiež oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, ako aj oboznámením sa s pripojeným spisom Okresného súdu Banská

Bystrica, pracovisko Brezno sp. zn. 9P/104/2023 (osobitne s uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno č.k. 9P/104/2023-36 zo dňa 08.11.2023) a zistil tento stav.

4. Navrhovateľka C. D. na pojednávaní uviedla, že trvá na podanom návrhu a žiada, aby maloletá A. bola zverená jej a jej manželovi do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Tento návrh si spolu s manželom podávala z toho dôvodu, že ako manželia deti nemajú a chce maloletej A. zabezpečiť všetku starostlivosť a chce ju vychovávať s plnou láskou. V súčasnosti je maloletá A. v ich starostlivosti na základe neodkladného opatrenia. Maloletej A. zabezpečuje starostlivosť spolu s manželom. Čo sa týka rodiny maloletej, jej manžel je bratranec starej matky A. zo strany matky, takže A. je ich vzdialená rodina. Sú aj v kontakte s rodinou maloletej zo strany matky, títo sú radi, že maloletá môže byť pri nich. Maloletá A. má v súčasnosti 4 mesiace. V súčasnosti maloletej zabezpečuje starostlivosť, je kŕmená umelou výživou. Poberá na maloletú A. rodičovský príspevok. Predtým s manželom poberali dávku v hmotnej núdzi, táto im už v súčasnosti nie je vyplácaná, iba rodičovský príspevok a prídavky na dieťa. S manželom manželstvo uzavreli v roku 2004, z ich manželstva deti nepochádzajú. Nebola nikdy súdne trestaná. Čo sa týka matky dieťaťa, táto ich občas aj navštevuje, sú v kontakte, nakoľko bývajú v jednej obci, nebývajú ďaleko od seba. Spolu s manželom bývajú v murovanom dome, jedná sa o prístavbu k rodinnému domu manželovho strýka. V dome majú zavedenú aj vodu, aj elektriku, kúria drevom, pričom na zimu už majú drevo zabezpečené. Je zdravá a vie sa o maloletú vo všetkých smeroch postarať, nakoľko keď bola ešte maloletá, jej mama mala neskoro dieťa, a preto pomáhala svojej mame s týmto dieťaťom. Čo sa týka výdavkov na bývanie, platia vodu a elektriku spolu v sume okolo 100,- Eur mesačne. Matka maloletej na výživu maloletej zatiaľ neprispela. Od doby ako je maloletá A. v ich starostlivosti, nikto z rodiny maloletej neprejavil záujem zabezpečovať starostlivosť maloletej.

5. Navrhovateľ E. D. na pojednávaní uviedol, že taktiež trvá na podanom návrhu a žiada, aby maloletá A. bola zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti jemu a jeho manželke C.. Súhlasí aj s vyjadrením svojej manželky ako navrhovateľky, všetko čo uviedla, je pravdou a taktiež sa pridrižiava aj jej vyjadrenia. Čo sa týka maloletej A., tak je jej vzdialený príbuzný, nakoľko stará matka maloletej A. je jeho sesternica. Minulý rok ešte pracoval aj pre obec, dostával za to aj príplatok 230,- Eur mesačne, bolo to v rámci projektu obce, avšak tento projekt skončil koncom leta 2023 a v súčasnosti teraz momentálne nikde nepracuje, pomáha so starostlivosťou o maloletú A.. Je zdravý, dokáže sa o maloletú postarať, vie ju aj prebaľiť, aj zabezpečiť všetko ohľadne starostlivosti. Nebol nikdy súdne trestaný. Maloletá A. je zdravá, jej detským lekárom je G. H. v B. G..

6. Z výsluchu matky maloletej na tomto pojednávaní súd zistil, že súhlasí s podaným návrhom a je rada, že navrhovatelia sú rodina maloletej a že si ju zobrali k sebe, nakoľko je radšej, keď bude u nich, ako keby mala ísť A. do detského domova a je rada, že sa budú o maloletú A. starať navrhovatelia. V súčasnosti nie je schopná zabezpečovať maloletej náležitú starostlivosť. V lete minulého roku im vyharelo bývanie, bývali v stanoch, teraz im obec poskytla a zabezpečila unimobunky, v ktorých v súčasnosti býva. Okrem maloletej A. má ešte ďalších 5 vyživovacích povinností, teda 5 maloletých detí, a to mal. F. B., B. B., I. B. a C. J. a taktiež I. B.. Maloletá I. B. je v jej starostlivosti, táto bude mať vo februári 2024 3 roky, tejto zabezpečuje osobnú starostlivosť, poberá aj rodičovský príspevok a prídavky na toto dieťa. Ostatné maloleté deti, a to F., B., I. a C. J. sú v ústavnej starostlivosti v K. C. a na tieto aj platí výživné. V súčasnosti býva so svojou maloletou dcérou I. v unimobunke. V tejto unimobunke s ňou býva aj jej mama a zároveň aj jej súrodenci, pričom dvaja sú ešte maloletí, a to L. a M. N. a spolu s nimi ešte býva aj jej plnoletý brat O.. S maloletou A. je v kontakte, aj s navrhovateľmi aj cez sociálne siete, občas sa aj osobne stretnú, nakoľko bývajú v tej istej obci. Výživné na maloletú A. zatiaľ neplatila žiadne. Na maloletú A. nebolo určené otcovstvo, nevie uviesť, kto je otcom dieťaťa.

7. Kolízny opatrovník maloletej na pojednávaní uviedol, že navrhuje návrhu navrhovateľov na zverenie maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti vyhovieť, nakoľko má za to, že je to v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, a to aj z toho dôvodu, že matka maloletej nemá podmienky na to, aby mohla zabezpečovať starostlivosť, podmienky matky nie sú vhodné a zároveň matka má ešte ďalšie 4 deti, ktoré sú umiestnené v ústavnej starostlivosti v K. C..

8. Zo správy kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo dňa 15.01.2024 z prešetrenia pomerov maloletého dieťaťa, matky a navrhovateľov súd zistil, že maloletá A. bola neodkladným opatrením č.k. 9P/104/2023-36, právoplatným dňa 19.12.2023 a vykonateľným

dňa 08.11.2023 odovzdaná do osobnej starostlivosti E. D. a C. D.. Maloletú si náhradní rodičia prevzali dňa 08.11.2023 z M. I. B., M. P.. Odvtedy sa maloletá A. nachádza výlučne v domácnosti manželov D.. Dňa 03.01.2024 bolo vykonané v dopoludňajších hodinách vopred neohlásené sociálne zisťovanie u manželov D., na adrese F. XXX. Počas sociálneho zisťovania sa v príbytku nachádzala pani C. D., pán E. D., a maloletá A.. V bytových podmienkach rodiny sa nič nezmenilo, manželia obývajú murovanú prístavbu murovaného domu patriaceho strýkovi pána D., pánovi G. D.. Domácnosť pozostáva z jednej priestrannej miestnosti. Zariadená je funkčným nábytkom a elektrospotrebičmi rôzneho druhu. V miestnosti sa nachádza rozťahovací gauč, na ktorom spávajú manželia, veľký televízor, kuchynský stôl so stoličkami, kuchynská linka a skrinky na oblečenie. Súčasťou vybavenia kuchyne je chladnička, mraziaci box, mikrovlnná rúra, rýchlovarná kanvica, práčka. V domácnosti je zavedená elektrická energia. Vykurovanie je zabezpečené pecou na pevné palivo. Súčasťou domácnosti je WC, spolu s kúpeľňou, v ktorej sa nachádza veľké množstvo kozmetických výrobkov.

Pán D. v mesiaci november 2023 už nebol zamestnaný na A. Q. F., poberal dávku v hmotnej núdzi v sume 148,- Eur. Pani D. má uplatnený nárok na prídavok na dieťa v sume 60,- Eur a rodičovský príspevok vo výške 345,- Eur.

Manželia D. na podanom návrhu trvajú. Z maloletej sa veľmi tešia, je to vytúžené dieťaťko. Maloletá je zdravá, má absolvované všetky povinné prehliadky, taktiež boli už aj na sono nožičiek.

Dňa 11.01.2024 úrad vykonal neohlásené sociálne zisťovanie u matky maloletého dieťaťa, pani B. B.. Matka spolu s dcérou I. B., nar. XX.XX.XXXX bývajú v nových unimobunkách. Okrem matky maloletej bunku obývajú ešte dve rodiny. Bunka je zariadená poschodovými posteľami, kuchynským stolíkom so stoličkami a sporákom. Sprchy a toalety sa nachádzajú v jednej bunke, ktorá je spoločná pre všetkých. Tu sa nachádza aj práčka. V bunke bolo teplo a poriadok.

Matka maloletej uviedla, že spolu s maloletou I. sú momentálne choré, majú teplotu, sople. So zverením maloletej A. do náhradnej osobnej starostlivosti matka súhlasí. Maloletú A. nenavštevuje.

Zo správy kolízneho opatrovníka ďalej vyplýva, že maloleté dieťa má zo strany navrhovateľov napĺňané všetky základné potreby pre svoj zdravý všestranný vývin. V starostlivosti manželov D. nezistili žiadne závažné nedostatky, vedú adekvátne napĺňať maloletému dieťaťu všetky potreby pre jeho zdravý vývin, taktiež vedú primerane reagovať na jeho potreby. Manželia D. zabezpečujú maloletej prostredie na výchovu a starostlivosť, ktoré je bezpečné, stabilné a dostatočne podnetné pre jeho zdravý fyzický, psychický aj sociálny vývin. Maloleté dieťa má v domácnosti vytvorený dostatočný priestor na napĺňanie svojich potrieb, hru, odpočinok aj pokojný spánok.

V závere správy kolízny opatrovník maloletej uviedol, že navrhuje návrhu navrhovateľov C. D. a E. D. na zverenie maloletého dieťaťa do ich náhradnej osobnej starostlivosti vyhovieť, má za to, že to je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

9. Navrhovatelia C. D. a E. D. sú manželia, manželstvo uzavreli dňa 20.02.2004 v Telgárte.

10. Navrhovateľka C. D. nemá záznam v registri trestov, zdravotný stav má dobrý.

11. Navrhovateľ E. D. nemá záznam v registri trestov, zdravotný stav má dobrý.

12. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo dňa 02.01.2024 súd zistil, že matka maloletej nie je a za posledných 12 mesiacov ani nebola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Matka maloletej je od 01.02.2021 poberateľkou rodičovského príspevku (aktuálne vo výške 345,20 Eur mesačne) a prídavku na dieťa (aktuálne vo výške 60,- Eur mesačne).

13. Maloletá A. B. sa narodila XX.XX.XXXX matke B. B., nar. XX.XX.XXXX, otcovstvo k maloletej doposiaľ nebolo určené. Matka je slobodná, okrem maloletej A. má 5 ďalších vyživovacích povinností, a to k maloletému F. B., nar. XX.XX.XXXX, k maloletému B. B., nar. XX.XX.XXXX, k maloletej I. B., nar. XX.XX.XXXX, k maloletému C. J., nar. XX.XX.XXXX a k maloletej I. B., nar. XX.XX.XXXX, pričom osobnú starostlivosť matka zabezpečuje len maloletej I. B., nar. XX.XX.XXXX, ostatné maloleté deti, a to maloletý F. B., nar. XX.XX.XXXX, maloletý B. B., nar. XX.XX.XXXX, maloletá I. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletý C. J., nar. XX.XX.XXXX sa nachádzajú v ústavnej starostlivosti v K. B. R. E. C., ktorá im bola nariadená tunajším súdom.

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno uznesením č.k. 9P/104/2023-36 zo dňa 08.11.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú A. B. odovzdal do osobnej starostlivosti navrhovateľov C. D. a E. D. a zároveň navrhovateľom uložil povinnosť vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jej

majetok majú iba v bežných veciach. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.12.2023 a vykonateľné je od 08.11.2023.

14. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť.

15. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

16. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je:

- a) zverenie maloletého dieťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (náhradná osobná starostlivosť),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

17. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 45 ods. 1 veta prvá a druhá Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 45 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

20. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

21. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

22. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

23. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

24. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému

dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

25. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za 6 mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

26. Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

27. Podľa § 54 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou.

28. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

29. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

30. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

31. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

32. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

33. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

34. Podľa článku 5 základných zásad Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

35. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

36. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

37. Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

38. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

39. Náhradná starostlivosť má nahrádzať osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípade, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Neschopnosť alebo neochota rodičov zabezpečiť osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa môže spočívať v objektívnych alebo subjektívnych okolnostiach, napr. ak rodičia starostlivosť o dieťa zanedbávajú, čo sa vyznačuje nedostatkom ich starostlivosti, spôsobujúcim závažné ohrozenie vývoja dieťaťa alebo nebezpečenstva pre dieťa, zlyhanie pri zabezpečení telesných potrieb dieťaťa - výživy, ošatenia, ubytovania, zdravotnej starostlivosti, citové zanedbávanie - nezabezpečenie citových potrieb dieťaťa a pod. Každé zverenie dieťaťa do náhradnej starostlivosti predstavuje faktický zásah do výkonu rodičovských práv. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti je náhradná osobná starostlivosť inej fyzickej osoby ako rodiča. V prípade posudzovania splnenia podmienok pre nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti berie súd do úvahy záujem maloletého dieťaťa a to, či sa žiadny rodič naozaj nemôže alebo nechce o svoje dieťa starať. Právnym následkom nariadenia náhradnej osobnej starostlivosti je, že sa rodičia nemôžu o svoje dieťa osobne starať a túto starostlivosť zabezpečuje osoba, ktorej bolo dieťa rozhodnutím zverené.

40. Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že sú splnené zákonné podmienky k tomu, aby maloletá bola zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov – manželov C. D. a E. D., nakoľko náhradná osobná starostlivosť navrhovateľov je v súčasnosti pre maloleté dieťa najvhodnejšou formou starostlivosti pre zdravý všestranný vývin maloletej a je v záujme maloletej. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že maloletá je narodená mimo manželstva, jej matkou je B. B., nar. XX.XX.XXXX a otec je v rodnom liste neuvedený. Matka maloletej na pojednávaní sama deklarovala, že nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o maloletú, pričom vyjadrila súhlas s podaným návrhom. Nikto iný z bližšieho ani širšieho okruhu príbuzenstva neprejavil o maloletú záujem. Navrhovatelia maloletej zabezpečujú komplexnú starostlivosť na veľmi dobrej úrovni. Maloleté dieťa má v domácnosti navrhovateľov vytvorené vhodné podmienky pre všestranný vývin. Nakoľko navrhovatelia spĺňajú všetky zdravotné, osobnostné a morálne predpoklady na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti tak, ako to predpokladá Zákon o rodine, súd dospel k záveru, že náhradnú osobnú starostlivosť budú vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

41. Na základe vyššie uvedeného vychádzajúc aj zo správy o šetrení rodinných pomerov, doporučená kolízneho opatrovníka a súhlasu matky maloletej súd zveril maloletú do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov C. D. a E. D.. Súd zároveň vymedzil aj rozsah práv a povinností navrhovateľov k maloletému dieťaťu.

42. Keďže súd maloletú zveril do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, pričom povinnosť plniť výživné zostala matke maloletej zachovaná, zároveň s účinnosťou od rozhodnutia, t.j. od 30.01.2024 súd zaviazal matku prispievať na výživu maloletej výživným aspoň v minimálnej výške, t.j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne (čo aktuálne - od 01.07.2023 predstavuje sumu vo výške 36,83 Eur mesačne). Pri určení výšky výživného súd vychádzal z pomerov matky, ktorá podľa oznámenia Úradu

práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno poberá rodičovský príspevok vo výške 345,20 Eur mesačne a prídavok na dieťa vo výške 60,- Eur mesačne, pričom okrem maloletej A. má ďalších 5 vyživovacích povinností. Toto výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na to, či má alebo nemá príjem. Súčasne súd v zmysle § 45 ods. 8 veta prvá Zákona o rodine uložil matke maloletej povinnosť, aby takto stanovené výživné poukazovala na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

43. Nakoľko súd týmto rozsudkom maloletú zveril do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, právoplatnosťou tohto rozsudku zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno č.k. 9P/104/2023-36 zo dňa 08.11.2023, ktorým bola maloletá odovzdaná do osobnej starostlivosti navrhovateľov. I po zrušení tohto neodkladného opatrenia sa situácia maloletého dieťaťa nezmení, naďalej zostane v starostlivosti navrhovateľov, v ktorej je doteraz.

44. O náhrade trov konania účastníkov súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd v konaní nezistil ani okolnosti, s prihliadnutím na ktoré by bolo priznanie náhrady trov konania spravodlivé a ani jeden z účastníkov sa tejto náhrady trov konania nedomáhal.

45. Po vyhlásení rozsudku, po jeho stručnom odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa práva podať proti nemu odvolanie vzdali obidvaja navrhovatelia a matka maloletej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom podpísaného súdu, pracovisko Brezno, Kuzmányho 4, 977 01 Brezno na Krajský súd v Žiline, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP). Pokiaľ sa oprávnená osoba účinne vzdala odvolania, odvolanie už nemôže neskôr podať.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

V súlade s § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 CMP),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.